

TUDOMÁNYOS ÉLET

1. Kihelyezett szekcióülés

Az MN Hadtáp Tudományos Tanács 1982. november 16-án kihelyezett szekcióülést tartott az MN 1. sz. (Rezi) kiképző bázisán.

A szekcióülés az MN HTP TÖF (MNHF h.) elvtárs, a Tudományos Tanács elnökének vezetésével, az MN 5232 és MN 7203 hadtáptörzsek szervezésében és MN 6783 alakulat állományának bevonásával került lefolytatásra. A kihelyezett ülésen részt vettek a Tudományos Tanács érintett tagjai, az MN Ált. Gl. és hk. kik. Csf.-ség képviselője, az MN 5232 kik. ov.-je, a se-regtest és magasabbegység hadtáptörzsek meghívott állománya, a tanintézetek képviselői és a témában érdekelt EPK HTPH-k.

A szekcióülés célja volt: a hadtápalegységek (katonák) hegyi kiképzésének anyagi, technikai és módszertani lehetőségeinek felmérése, továbbfejlesztése irányainak, egységes módszertani feltételeinek kialakítása.

A Tudományos Tanács elnökének megnyitója után az MN 5232 PK HTPH elvtárs bevezetőjében ismertette a szekcióülés konkrét tárgyát: „*A hegyi kiképzésben részt vevő gl., feld. z.-ak hadtápbiztosításának, a hadtápalegységek felkészítésének megszervezése, végrehajtása*” c. kutatási téma.

Ezt követően tartotta meg vitaindító előadását az MN 7203 PK HTPH-e.

Ismertette a kiképzési program vonatkozó előírásait, a hegyi hadtáp kiképzés végrehajtásának anyagi, technikai feltételeit, lehetőségeit, a gondokat, problémákat és javaslatot tett a továbblépésre vonatkozóan.

A továbbiakban az MN 6783 alakulat PKH bemutatta a kiképző bázis szakkabineteit, anyagi-technikai eszközeit, oktatási segédeszközeit, majd a szabadtéri bemutatóhelyeken összefgyvernemi és hadtáp szakalegységek mozzanatonkénti tevékenységét.

Bemutatásra került:

– Egy gl. z. hadtáp menete hegyi úton, mozgást gátló akadály leküzdése a 4. sz. gímű.-vezetési pályán;

– gl. z. komplex anyagi feltöltése, század erejű megkerülő osztag hegyi felszereléssel való ellátása és megerősítése málhás állatok igénybevételével, hegyi pihentetési eszközök megtekintése;

– a hegyi akadálypálya leküzdése, tűzmezőről történő sebesültek kihordása, ellátása;

– alakszikla leküzdésének anyagi eszközei, sebesültek mentése, szállítása, málhásállattal és szükségeszközökkel történő sebesült hátraszállítás;

– drótkötélpályán személyek, anyagok és sebesültek szállítása;

– hegyi patak leküzdése, sebesültek felkutatása kereső kutya segítségével;

– anyagi eszközök, sebesültek szállítása függőhídon.

A bemutatót követően került sor a vitára, ahol a felszólalók elmondták

tapasztalataikat, értékelték a látottakat és következtetéseket vontak le a hegyi hadtáp kiképzés továbbfejlesztésére, illetve saját tennivalóikra vonatkozóan.

A szekcióülés végén a Tudományos Tanács elnöke összegezte a tapasztalatokat. Megállapította, hogy a testületi ülés célját elérte, nagyon tartalmas, szemléltető volt, lehetővé tette, a meglévő helyzet elemzését, a rendelkezésre álló hegyi kiképzést segítő anyagi-technikai feltételek felmérését és a további feladatok meghatározását.

Végezetül a Tudományos Tanács elnöke *megfogalmazta a szekcióülés állásfoglalását:*

- A jövőben jobban össze kell hangolni az összefegyvernemi és a hadtáp kiképzési program vonatkozó előírásait, a hegyi hadtáp kiképzést az összefegyvernemi alegységekkel együtt komplex módon célszerű végrehajtani.

- Az anyagi feltételek megteremtése érdekében pontosítani szükséges, hogy a hegyi kiképzéshez és ezen belül a hadtáp kiképzéshez milyen anyagi-technikai eszközök szükségesek.

Véglegesen ki kell alakítani a hadtápszolgálat hatáskörébe tartozó anyagi-technikai normákat, amelyek a hegyi kiképzés lefolytatásához, a hegyi harc megvívásához alegység és egység szinten szükséges.

- Javasoljuk az MN illetékeseinek, hogy határozzák meg a hegyi kiképzéshez szükséges anyagi-technikai normatívákat és jelöljék ki azok anyagnem-felölőseit.

- Perspektívában meg kell teremteni annak feltételét, hogy az MN 1. sz. Kiképzési Bázisán és az MN Hadtáp Kiképző Központban rendelkezésre álljon 1-1 komplett - hadtápszolgálatot érintő - kiképzési készlet.

- A szekcióülésen részt vevők saját hatáskörben dolgozzák fel e tapasztalatokat, a hegyi hadtáp kiképzéssel kapcsolatos irodalmat elemzően

tanulmányozzák és az mindenkor kerüljön feldolgozásra a kiképzési foglalkozásokon, illetve kerüljön bele a tanintézetek tananyagába.

- A szekcióülés anyagát kiadványként kell kezelni és azt 1983. évben meg kell jelentetni.

A kihelyezett szekcióülés jól szolgálta az MN Hadtáp Tudományos Tanácsának és a csapatok hadtáptörzseinek a tudományos kutató munkában való együttműködését.

2. Évzáró plenáris ülés

Az MN Hadtáp Tudományos Tanács 1982. december 16-án tartotta évzáró plenáris ülését. A testületi ülésen értékelték az 1982. évben végzett tudományos tevékenységet, megvitatták és elfogadták az 1983. évi rendezvénytervet.

A Tudományos Tanács elnöke *értékelésében kibangsúlyozta:* 1982. évre megfogalmazott célkitűzéseink értelmében tudományos munkánkban a fő figyelmet a szervezettség biztosítására, a kedvezőbb feltételek megteremtésére, a tudományos feladatok szolgálati feladatok rendszerébe való közvetlenebb beépítésére, a felsőszintű döntések megalapozott, tudományos igényű előkészítésére, az alakotókézség szélesebb körű kibontakoztatásának elősegítésére irányítottuk.

Kiemelt feladatnak tekintettük az MNHF-ségi törzsgyakorlás elméleti megalapozását, színvonalas kidolgozását, és lefolytatását, a védelmi hadművelet hadtápbiztosítása sajátosságainak kimunkálását, az erdős-hegyes körzetekben folyó harctevékenységre irányuló hadtápkiképzés elméleti-gyakorlati, módszertani kérdéseinek feldolgozását, az MN tudományos konferenciájára való felkészülést, valamint a hadtáp gazdálkodási rendszer továbbfejlesztését, a takarékoság, a hatékonyság biztosítását.

Összegezve: célkitűzéseinket alapvetően teljesítettük. Tudományos mun-

kánk erős oldala a gyakorlatiasságra való törekvés, egyes témák kidolgozásában tapasztalható sokoldalú vizsgálat, a béke és háborús feladatok összefüggéseinek tudatosabb feltárása, a tudományos módszerek szélesebb körű alkalmazása, a testületi munkában való aktívabb részvétel, a kollektív szellem erősödése, az alkotó vitakészség.

A plenáris ülésen megállapították: az 1982. évi tudományos rendezvényterv 20 olyan feladatot tartalmazott, amelyek végrehajtása írásos anyagot igényelt.

Ezek közül:

12 téma készült el,

4 téma kidolgozása központi indítás hiányában elmaradt,

2 téma – állami vonalon történt feldolgozás miatt – aktualitását veszítette,

2 téma feldolgozása 1983. évre húzódik át.

Terven felül 5 aktuális téma készült és került napirendre a testületi ülésen.

A testületi munka hatékonysága tovább növekedett. Az elkészített és előterjesztett anyagok többsége jó színvonalú volt, a kidolgozók az elméleti kérdések mellett jelentős szerepet szánnak a gyakorlati eljárásoknak, módszertani ajánlásoknak is.

A már bevált gyakorlatnak megfelelően egy kihelyezett szekcióülés volt az MN 1. sz. Kiképző Bázisán, két téma az MSZMP MNHF-ségi Bizottsága Agit.-prop. Állandó Bizottságával közösen került feldolgozásra.

A seregtestek és a csapatok hadtáp-törzsei és tanintézeteink ez évben lényegesen aktívabban tevékenykedtek a tudományos munka területén. Több olyan igényes tanulmányt készítettek, melyek nagyban segítették az állami feladatok megoldását. Örömmel tapasztalható, hogy a Zrínyi Miklós Kato-

nai Akadémián nagy intenzitással indult be a hadtáp tanszék irányításával a hallgatók önkéntes tudományos körének (ÖTK) munkája. A Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán is jelentős eredményeket értek el a hadtáp hallgatók oktatásához szükséges segédeszközök továbbfejlesztésében, a módszertani eljárások korszerűsítésében. Igen aktív és jó a tudományos diákköri tevékenységük, ennek bizonyítéka az is, hogy az országos döntőre három hadtáp hallgatót is benevezett a főiskola parancsnoksága.

A „*Hadtápbiztosítás*” című folyóirat továbbra is jelentős szerepet játszik a szolgálat állományának elméleti és gyakorlati felkészítésében.

Profilját az igényeknek megfelelően rugalmasan változtatjuk az aktualitás előtérbe helyezésével. Újszerű megoldásként igyekszünk egy-egy számot fontos témák közreadására profilírozni. Például: az 1982. 4. számot alapvetően a központhadtáp szervezeti korszerűsítésével kapcsolatos ismeretekkel adjuk ki; az 1983. évi 2. számot pedig „az erdős-hegyes terepen folyó harctevékenység hadtápkiképzésének elméleti és gyakorlati kérdései” ismertetésének szenteljük.

Mindezek mellett megadjuk a lehetőséget más cikkek, így az MN PÜSZF-ség gondozásában készített „Munkavédelmi közlemények” megjelentetésére is. Folyóiratunk szerzői köre tovább bővült. 1982-ben összesen 77 cikk jelent meg 83 szerzőtől.

Egyre több és színvonalasabb cikket produkálunk a „*Honvédelem*” és a „*Honvédségi Szemle*” című folyóiratok számára.

1982-ben 28 cikk 34 szerzőtől jelent meg a *Honvédelem* nyílt és titkos számaiban.

A *Honvédelem* 1982. évi 3. sz. különkiadásában közreadtuk „A hadtáp tiszt- és tiszthelyettes-képzés korszerű-

sítése" tárgyában megtartott oktatási konferencia anyagát.

Tervezzük 1983-ban a Honvédelem különdiadásában az MNHF-ség törzsgyakorlás anyagának közreadását.

A „*Homvédségi Szemle*” 1982-ben megjelent 12 számában összesen 21 cikket jelentettünk meg 18 szerzőtől. Ez az 1981. évihez viszonyítva mennyiségben és minőségben is előbbrelépést jelent.

Mint ismeretes, központi hetilapunk a „*Néphadsereg*” nagyon sok, szolgálatunkat érintő cikket jelentetett meg. Ez azt bizonyítja, hogy az anyagi-egészségügyi problémák egyre jobban foglalkoztatják az olvasókat és ennek megfelelően mind szélesebb körben szükséges tájékoztatást adni a lap hasábjain a hadtápszolgálat egyes vezetőinek is.

A tudományos káderképzés tervszerű. 1982-ben Dr. Várhelyi és Dr. Simon ezds. elvtársak megvédték kandidátusi értekezésüket, Dr. Csordás ezds. elvtárs a közelmúltban lefolytatta munkahelyi vitáját.

Ötéves káderképzési tervünk szerint ez évben 8 fő jelentkezett aspirantúrára. Tudományos Tanácsunk – személyes beszélgetés alapján – támogatja 1983 őszétől kezdődő tudományos képzésüket. A jövő évben további 4–5 fő jelentkezésére van lehetőség, akik eredményes felvételi vizsga után 1984 őszétől kezdenek meg aspiráns tevékenységüket.

Az eredmények mellett vannak fogyatékoságai is a tudományos munkának. Problémát jelent a rendelkezésre álló szellemi kapacitás, energia célirányosabb felhasználása, nem elég hatékony a tudományos eredmények realizálására való törekvés, esetenként a szerzők is elfektetik anyagaikat, nincse-

nek kellően propagálva, hozzáférhetővé téve. Még mindig vonatott egyes polgári tudományos szervezetekkel való kapcsolatfelvétel, kapcsolattartás, nincs kellően kibontakozva a publikációs vitaszellem, továbbra sem elég hatékony a szakirodalom tanulmányozása.

A plenáris ülés állásfoglalásában meghatározta:

- 1983. évben a fő figyelmet az előirányzott kutatási feladatok teljesítésére kell fordítani. Ezen belül kiemelt feladatnak kell tekinteni az MN hadtápkorszerűsített szervezetei háborús működésének és az ÁHKSZ időszakában való felkészítésüknek elvi és gyakorlati kérdései kimunkálását, a háborús vezetési rendszer fejlesztéséhez szükséges tudományos megalapozást, az 1983. évi gyakorlatok, rendezvények tapasztalatainak összegzését.

- A tudományos munkában erőteljesebben kell törekedni a szolgálati ágak előtt álló béke ellátási feladatok segítésére, ezen belül a feladatok megszervezésének és végrehajtásának tudományos igényű megközelítésére.

- Tudományos káderképzésben célirányosabban kell irányítani a téma-választást, kutató munkánkban javítani az előterjesztések minőségi színvonalát, az eredmények szélesebb körű közreadását, megvalósítani az elkészült tanulmányok, feldolgozott tapasztalatok hozzáférhetőségét.

- Kiemelt figyelmet kell fordítani az MN személyi állománya szolgálati, munka- és életkörülményei javítását szolgáló tudományos munkára. A gazdálkodásban a hatékonyságra, takarékosságra irányuló kutatásokra. A hadtápképe és háborús vezetés színvonala emelését szolgáló tudományos tevékenységre.

Szerkesztőség